

TRPLJENJE MLADEGA WERTHERJA

I.

Delo je nastalo v predromantičnem obdobju, ki ni popolnoma enotna književna struja. Začetki sentimentalna romana segajo v pozno razsvetljenstvo, kamor spada tudi Richardson, vrh je dosegel Goethe s svojim Wertherjem. Romani obravnavajo tematiko iz sodobnega, vsakdanjega življenja z vidika moralističnosti, predvsem pa s poudarkom na njegovih čustvenih, tragično sentimentalnih ali celo solzavih strani.

II.

Werther je bil sin meščanskih staršev. Ko je bil še majhen mu je umrl oče in tako je ostal sam z materjo, ki se je preselila iz njegovega rojstnega kraja v mesto. Nekoč je prišel urejat v Walheim, tu je živela njegova mati, materino dediščino. Takoj se je sprijaznil s preprostim prebivalstvom, posebno rad pa je imel otroke. Ljudje so ga imeli radi, ker je bil prijazen in jim je poklanjal denar.

Na neki kmečki zabavi je Werther spoznal hčerko knezovega oskrbnika Lotte in se vanjo zaljubil. Kmalu je spoznal, da mu ta ljubezen pomeni vse. Zanj je bila Lotte prvo popolno bitje, ki ga je srečal v življenju. Toda Lotte je že imela zaročenca, ki ga je zelo ljubila in spoštovala. Ko se je Albert - Lottin zaročenec vrnil s študija, sta se z Wertherjem spoprijateljila. Toda kljub temu se Werther ni mogel ločiti od Lotte in je vsak dan prihala k njej, kjer ji je prebiral knjige in se z njo pogovarjal. Vendar nesrečni mladenič je spoznal, da ne bo Lotte nikdar njegova in zato je zelo trpel. Čutil je, da tako ne gre več naprej in odločil se je, da bo odpotoval. Odšel je brez slovesa. Vstopil je v državno službo in nekaj časa služboval kot poslanec. Vendar dolgo ni vzdržal, vedno bolj ga je vleklo k Lotti in se je vrnil v W . Vsi so se a zelo razeselili, posebno pa Lotte. Lotte je vedela, da je Werther vanjo zaljubljen. S tem je bil seznanjen tudi Albert in ni mu bilo všeč, da je Serther tako pogosto obiskoval Lotte, ker se je bal obrekovanja someščanov. Teden dni pred božičem je Lotte povabila Wertherja na božično praznovanje in ga ob enem prosila, naj do takrat ne pride več k njim. Wertherja je to strašo prizadelo. Trudil se je, da bi res vzdržal, toda ni mogel. Odpravil se je k njej in jo našel samo. Bila ga je vesela, čeprav je prosila naj ne prihaja. Skupaj sta prebiralala odlomke iz Ossianovih spevov in prevzela ju je silna otožnost in zamaknjenost. V tem trenutku jo je Wether poljubil in ji razkril svojo veliko ljubezen. Toda ona ga je pretresena zavrnila. Werther je razbujen zaradi svojih čustev zapustil hišo. Prišel je domov in začel razmišljati o svojem bednem življenju. Že prej je mislil na samomor, a sedaj se je trdno odločil končati svoje življenje. K Albertu je poslal svojega slugo s prošnjo, naj mu posodi pištoli, ki ju ima, češ, da odpotuje in ju rabi. Ko je sluga to pripovedoval Albertu, je slišala Lotte in obide jo temna slutnja. Albert je pištoli izroči slugi in ta jih je prinesel Wertehrju. Preden se je ustrelil je napisal Loti še poslovilno pismo. Pok so slišali sosede in služabnika. Prihiteli so, a bil je še živ, le v nezavesti. Opoldne je umrl. Zakopali so ga na najbolj samotnem koncu pokopališča, kakor je sam želel.

III. in IV.

Glavni junak romana je mladi uradnik Werther, rahločuten, zelo občutljiv in pretirano čustven mladenič, ki se nesrečno zaljubi v Lotte, nevesto oziroma dekle nekoga drugega. Vse njegovo življenje in mišljenje se vrti okrog ljubljene osebe. Po kratke, a hudem duševnem boju si sam konča življenje.

Vsekakor se mi zdi Werther izredno tragična oseba, vzbuja mi usmiljenje in mi ga je žal. Če bi uspel umiriti svoja čustva in se postaviti na realna tla (da je dekle že dalo obljubo drugemu, se s tem sprijazniti) se njegovo trpljenje gotovo ne bi stopnjevalo, ampak bi se polagoma ozdravil od "bolne" ljubezni. Ker pa se je popolnoma prepustil svojim čustvom in fantaziji, žal ni videl drugega izhoda kot samomor.

V.

Delo je sentimentalni roman, napisan v pismih. Nastal je pod vplivom Rousseajevih idej in svetobolja, to je žalosti, ki jo občuti človek zaradi nesoglasja med idealom, ki si ga je ustvaril o svetu in med realnostjo.

VI.

Roman je zgodba o tipu človeka, ki živi v sporu z družbo in samim seboj.